

עם סיון רחמה-מאיר

המחלקה לחינוך
ההסתדרות הציונית העולמית

אור בישראל

A LIGHT FROM WITHIN ISRAEL

פרשת תולדות

ד' כסלו תשפ"ז, 14.11.2026

1 This week the month of Kislev began, and we're already counting down the days to Chanukah... This week's Torah portion is Parashat Toldot, the sixth portion in the Book of Bereishit (Genesis). It tells the story of the descendants of our forefather Yitzchak (Isaac).

2 In this portion, twins are born to Yitzchak and Rivka: Yaakov and Esav. They are very different from each other. Which of them will carry on Yitzchak and Rivka's legacy? Esav sells his birthright in exchange for a stew that Yaakov prepares. Our commentators explain that we face this same dilemma in our own lives: what is important versus what is immediate, what has real value versus what merely glitters. Yaakov and Esav are not only twins; they are also two inclinations that struggle within each of us.

3 Esav wants to kill Yaakov after Yaakov receives the blessings from Yitzchak, and Yaakov flees the Land of Israel. This is another of the central themes of the Book of Bereishit: conflict between brothers, relationships within the family, and the ability to live together. Here too, we are talking about a challenge that stays with us to this day: relationships within our own private families, and within the extended family called the People of Israel.

4 And what does our forefather Yitzchak do in this portion? Exactly what his father Avraham did: he re-digs the same wells and once again faces famine in the land. On the surface, the world saw nothing dramatically new. His work was quiet. But in order to survive and move forward, we need not only "Avrahams" but also "Yitzchaks," people of dedication and perseverance over the long haul. As we will learn from our story this week, perseverance is the key to real, deep change. Shabbat Shalom.

A STORY FOR SHABBAT

Alone

"Once again we didn't have a minyan," said Erez's father as they came home from the synagogue. "Again?" asked his mother. "We tried to find people on the street to join us, but we were barely seven." Almost every Shabbat it was the same story. Erez's family lived in Neot Afeka in Tel Aviv. It was a beautiful neighborhood, but few people came to the synagogue. When Erez was seven, the family moved to another neighborhood, where the synagogues were full. Twenty years have passed since then. One day Erez came to a work meeting in the neighborhood where he grew up. As he left, he noticed people going into the old synagogue. He followed them in and stopped in surprise. The building had been renovated... "When I was a kid, there wasn't a minyan here even on Shabbat," he said to a young man who had come in for Mincha. "I was sure this place had closed down!" "It really almost did close," the young man replied. "Families left, and only one person remained, an elderly man. Every Friday he would clean and tidy up, and set out the siddurim. In the evening he would put on his Shabbat clothes and walk here, leaning on his cane, as if someone were waiting for him. He would open the door and begin singing Kabbalat Shabbat." "Alone?" "Alone. He also learned Torah. He said it was important that the sound of Torah continue to be heard in the synagogue, even if only one person was learning. He did this for years, and thanks to him the municipality didn't close the place. Slowly, young families moved into the neighborhood, a new rabbi came, and some of the old-time congregants returned too. The man lived to see the synagogue fill up before he passed away. Today there are three prayer services here every day, and on Shabbat dozens of people come. Not long ago we brought in a new Torah scroll. And last Yom Kippur, five hundred people came. There weren't even enough seats." (From the 'Ligdol' book series)

Food for Thought

The hundreds of worshippers at the "Beit Yitzchak" synagogue feel that they are there today thanks to that one Jew who walked every Friday night, in festive clothes, to an empty synagogue and welcomed Shabbat alone. What do you think he felt during all those years? And what do you think made him persevere and keep going?

המחלקה לחינוך
ההסתדרות הציונית העולמית

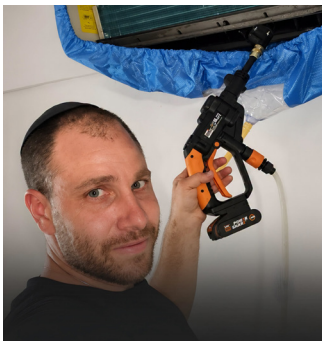
אור בישראל

A LIGHT FROM WITHIN ISRAEL

פרשת תולדות

"NOT IN VAIN, MY BROTHER, DID YOU BUILD..."

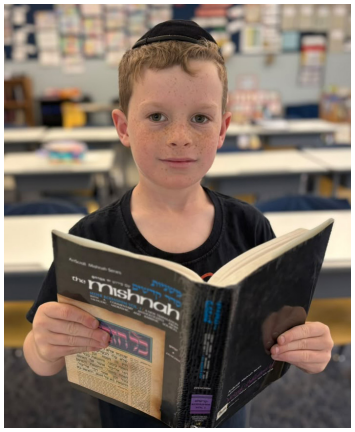
Moshe Katzav is a Jerusalem air-conditioner technician who runs a company called "Adir HaMizug." Lately he has been visiting many customers who complain about the same problem with their air conditioners: something inside is clogged. He came to our neighbors, and then to us. As he pulled out all the dirt that had built up inside the unit, he told me with a happy smile: "It's a sign that the Land of Israel is being built."

It turns out that the building boom directly affects how air conditioners work. "People call me more and more, because suddenly the air conditioner isn't blowing air, or isn't cooling well enough. And I explain to them that the air conditioner is simply sucking in all the dust of Jerusalem, from all the construction sites. It's amazing: all around here there's going to be a light rail, new buildings. The air conditioner feels it. It gets weaker because we never stop building." He told me about friends of his in the field, in other cities with a building boom, who give their customers the same explanation. It's easy to get annoyed, but in his words, these are the "birth pangs" of the country, a sign of constant growth. Look around. In the middle of all the storms, we are moving forward. Almost everywhere in the country you can see the most beautiful landscape of all: cranes. Every kibbutz has an expansion, every city is building another neighborhood, every old building is being renovated on its way to becoming a high-rise tower. Of course, Moshe the technician also explained how to clean the filters and the motor, and our air conditioner really does work much better now. But he's right. This is one of the happiest breakdowns I've ever come across.

Around the Shabbat Table

- Yehuda wants to learn with his children in the future what he learns today with his father. What would you want to pass on from the things you received from your family or your school?
- If you were writing to Or MiYisrael like Yehuda, what would you want to tell the children who read the newsletter?
- The technician calls the difficulties of construction "birth pangs." How can this way of looking at things help us cope with discomfort? Does it also have limits?
- Both writers share an everyday encounter that took on meaning for them. What turns a personal experience into a story that can interest and touch other people too?

FROM THE DIARY OF A STUDENT

My name is Yehuda Zelig Asvas Burzak, and I'm in third grade at a Jewish school in Auckland. Dr. Even Kesef teaches me Judaism in class. I love learning Mishnah. Mishnah gives wisdom, and I learn new things, like the history of the Mishnah. The Mishnah was written by Rabbi Yehuda HaNasi about 1,800 years ago. In Mishnah Sanhedrin, Chapter 10, Rabbi Akiva says: "Also one who reads the external books, and one who whispers over a wound and says, 'All the illness that I placed upon Egypt I will not place upon you, for I am Hashem who heals you' [Exodus 15:26]." Rabbi Akiva meant that someone who treats a person who has a wound by whispering Torah verses to heal him loses his place in the World to Come, because it is similar to idol worship. Learning Mishnah is very interesting. I love learning with my father, and in the future I would like to learn with my own children. I also love learning Tehillim (Psalms). In the Book of Tehillim, I love "Shir HaMaalot." The first verse of Shir HaMaalot begins: "I lift my eyes to the mountains; from where will my help come?" I learned this psalm from my father when I was five years old, and I've loved reading it ever since. Some say that King David wrote the Book of Tehillim, and others say that Moshe Rabbeinu and King Shlomo also wrote some of the psalms. Mishnah and Tehillim are special, ancient books. The Mishnah preserves the tradition of the Oral Torah. The Book of Tehillim teaches about the power of prayer, faith, and hope. Both books give me lots of knowledge, and I have fun learning them.

A Note From the Editor

Attention! We've opened an exciting new corner: students who read Or MiYisrael write to us, and we'll be happy to publish what you send. Maybe you'll be the next one featured in the newsletter! Write to us at: adiya@wzo.org.il

דף הפרשה מוקדש לעילוי
נשמת החיילים הקדושים
מיכאל בן חמו ואייל טויטו הי"ד

Translators: Janine Muller Sherr and Yehoshua Siskin
Send responses to: office@sivanrahavmeir.com
To contact **the education department:** Morim@wzo.org.il

המחלקה לחינוך
ההסתדרות הציונית העולמית

אור מישראל
A LIGHT FROM ISRAEL

פרשת תולדות

גליון מס' 122 || ד' כסלו תשפ"ז, 14.11.2026

עם סיון רהב-מאיר

1. השבוע התחיל חודש כסלו, ואנחנו כבר סופרים את הימים לחנוכה...
פרשת השבוע היא פרשת תולדות, הפרשה השישית בספר בראשית, והיא מתארת את תולדותיו של יצחק אבינו.

2. בפרשה נולדים ליצחק ולרבקה תאומים - יעקב ועשיו. הם שונים מאוד אחד מהשני. מי מהם ימשיך את יצחק ורבקה?
עשיו מוכר את הבכורה שלו תמורת תבשיל שיעקב מכין. פרשנינו מסבירים שגם אנחנו ניצבים מול ההתלבטות הזו בחיים: החשוב מול המיידי, הערכי מול הנוצץ. יעקב ועשיו הם לא רק תאומים, הם גם שני יצרים שמתרוצצים בתוכנו.

3. עשיו רוצה להרוג את יעקב אחרי שקיבל את הברכות מיצחק, ויעקב בורח מארץ ישראל. זה עוד אחד מהנושאים המרכזיים בספר בראשית: מריבות בין אחים, היחסים בתוך המשפחה, היכולת להתקיים ביחד. גם כאן מדובר באתגר שמלווה אותנו עד היום: היחסים בתוך המשפחה הפרטית ובתוך המשפחה המורחבת ששמה עם ישראל.

4. ומה עושה יצחק אבינו בפרשה? בדיוק את מה שעשה אביו אברהם: חופר את אותן בארות, מתמודד שוב עם רעב בארץ, ולכאורה, לא ראו בעולם חידוש דרמטי. הפעילות הייתה שקטה. אבל כדי להתקיים ולהתקדם אנחנו צריכים לא רק "אברהמים" אלא גם "יצחקים", אנשים של מסירות והתמדה לאורך זמן. כפי שנלמד בסיפור שלנו השבוע- התמדה היא המפתח לשינוי אמיתי ועמוק. שבת שלום.

סיפור לשבת

לבד

"גם הפעם לא היה לנו מניין", אמר אבא של ארז כשנכנסו הביתה מבית הכנסת. "שוב?" שאלה אימא. "ניסינו למצוא מתפללים ברחוב, אבל היינו בקושי שבעה". כמעט בכל שבת חזר אותו הסיפור. משפחתו של ארז התגוררה בנאות אפקה בתל אביב. השכונה יפה, אבל לבית הכנסת הגיעו מעט מתפללים. כשארז היה בן שבע, הוא עבר לגור בשכונה אחרת, שבה היו בתי כנסת מלאים. עשרים שנה חלפו. יום אחד הגיע ארז לפגישת עבודה בשכונת ילדותו. כשיצא, הבחין באנשים שנכנסים לבית הכנסת הישן. הוא הלך בעקבותיהם ונעצר בהפתעה. המבנה היה משופץ... "כשהייתי ילד, אפילו בשבת לא היה כאן מניין", אמר לבחור שנכנס לתפילת מנחה. "הייתי בטוח שהמקום נסגר!" "הוא באמת כמעט נסגר", השיב הצעיר. "משפחות עזבו, ונשאר כאן אדם אחד, מבוגר. בכל יום שישי ניקה וסידר, והכין סידורים. בערב לבש בגדי שבת, וצעד לכאן, נשען על מקלו, כאילו מישהו מחכה לו. הוא פתח את הדלת והתחיל לשיר קבלת שבת". "לבד?" "לבד. הוא גם למד תורה. אמר שחשוב שקול התורה ימשיך להישמע בבית הכנסת, אפילו אם רק אדם אחד לומד. כך עשה במשך שנים ובזכותו העירייה לא סגרה את המקום. לאט־לאט הגיעו לשכונה משפחות צעירות, בא רב חדש, וגם מתפללים ותיקים חזרו. האיש הספיק לראות את בית הכנסת מתמלא לפני שנפטר. היום יש כאן שלוש תפילות בכל יום, ובשבת מגיעים עשרות מתפללים. לא מזמן הכנסנו לכאן ספר תורה חדש. וביום כיפור האחרון הגיעו חמש מאות איש, אפילו לא היו מספיק מקומות ישיבה".

(מתוך סדרת הספרים "לגדול")

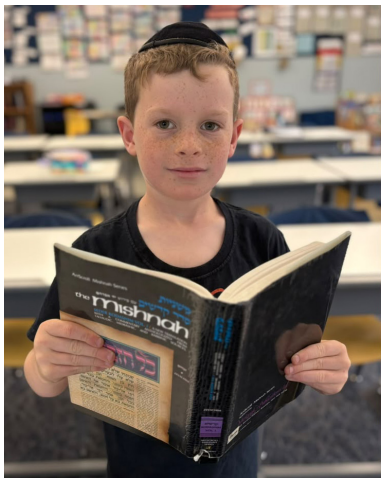
קובה למחשבה

מאות המתפללים בבית הכנסת "בית יצחק" מרגישים שהם נמצאים שם היום בזכות אותו יהודי שהלך בכל ערב שבת לבית כנסת ריק, בלבוש חגיגי, וקיבל את השבת לבדו. מה הוא הרגיש בכל אותן שנים? ומה היה הדבר שגרם לו, לדעתכם, להתמיד ולהמשיך?

אור מישראל
A LIGHT FROM ISRAEL
פרשת תולדות
המחלקה לחינוך
ההסתדרות הציונית העולמית

יומנו של תלמיד

קוראים לי יהודה זעליג אסווס בורזאק ואני לומד בכיתה ג' בבית ספר יהודי באוקלנד. ד"ר אבן כסף מלמדת אותי על יהדות בכיתה. אני אוהב ללמוד משנה. משנה נותנת חכמה ואני לומד דברים חדשים כמו על ההיסטוריה של המשנה. את המשנה כתב רבי יהודה הנשיא והיא נכתבה לפני 1,800 שנה. משנה סנהדרין, פרק י', רבי עקיבא אמר: "אַף הַקּוֹרֵא בַּסְּפָרִים הַחִיצוֹנִים, וְהַלּוֹחֵשׁ עַל הַמַּכָּה וְאוֹמֵר 'כָּל הַמַּחֲלָה אֲשֶׁר שַׂמְתִּי בְמִצְרַיִם לֹא אָשִׂים עָלֶיךָ כִּי אֲנִי ה' רֹפְאֶךָ' [שמות טו, כו]. רבי עקיבא התכוון למי שמטפל באדם שיש לו פצע ולוחש לו פסוקים מהתורה כדי לרפא אותו, מאבד את מקומו בעולם הבא, כי דומה הדבר לעבודה זרה. ללמוד משנה זה מאוד מעניין ואני אוהב ללמוד עם אבא שלי והייתי רוצה ללמוד בעתיד עם הילדים שלי. אני גם אוהב ללמוד תהילים. בספר תהילים אני אוהב את "שיר המעלות". הפסוק הראשון של שיר המעלות מתחיל ב"אשא עיני אל ההרים מאין יבוא עזרו." את השיר למדתי מאבא שלי כשהייתי בן חמש שנים ומאז אני אוהב לקרוא את השיר הזה. יש האומרים שאת ספר תהילים כתב דוד המלך, ויש אומרים שגם משה רבנו ושלמה המלך כתבו חלק מהשירים. משנה ותהילים הם ספרים מיוחדים ועתיקים. ספר משנה שומר את מסורת התורה בעל פה. ספר תהילים מלמד על כוח התפילה, האמונה והתקווה. שני הספרים נותנים לי המון מידע וגם כיף לי ללמוד אותם.

האם גם אתם אוהבים משנה ותהילים?

הודעת מערכת שימו לב! פתחנו פה בפינה חדשה ומרגשת- תלמידים שקוראים "אור מישראל" כותבים לנו, ואנחנו נשמח לפרסם את מה שאתם שולחים אלינו, ואולי אתם תהיו הבאים בתור שתתפרסמו בעלון! מוזמנים לכתוב למייל: adiya@wzo.org.il

לא לשווא אחי חצבת...

משה קצב הוא טכנאי מזגנים ירושלמי, מנהל חברת "אדיר המיזוג". הוא מסתובב לאחרונה בין הרבה לקוחות שמתלוננים על אותה תקלה במזגן: משהו בפנים נסתם. הוא היה אצל השכנים שלנו, ואז אצלנו, ותוך כדי שהוא מוציא את כל הלכלוך שהצטבר בתוך המזגן, אמר לי בחיוך מאושר: "זה סימן שבונים את ארץ ישראל". מתברר שתנופת הבנייה משפיעה באופן ישיר על תפקוד מזגנים. "אנשים קוראים לי יותר ויותר, כי המזגן פתאום לא מוציא אוויר, או לא מקרר מספיק טוב. ואני מסביר להם שהמזגן פשוט שואב את כל האבק של ירושלים, מכל אתרי הבנייה. זה הרי מדהים: כאן מסביב תהיה רכבת קלה, בניינים חדשים. המזגן מרגיש את זה. הוא נחלש כי אנחנו לא מפסיקים לבנות". הוא סיפר על חברים שלו בתחום, בערים אחרות שיש בהן תנופת בנייה, שמסבירים ללקוחות את אותו הסבר. קל להתעצבן, אבל לדבריו אלה "חבלי לידה" של הארץ. סימן לצמיחה בלתי פוסקת. תסתכלו מסביב. בתוך כל הסערות, אנחנו מתקדמים. כמעט בכל מקום בארץ רואים את הנוף היפה ביותר - המנופים. בכל קיבוץ יש הרחבה, בכל עיר נבנית עוד שכונה, כל בניין ישן עובר שיפוץ בדרך להיות מגדל רב קומות. הטכנאי משה קצב כמובן הסביר גם איך לנקות את הפילטרים ואת המנוע, והמזגן שלנו אכן עובד עכשיו הרבה יותר טוב, אבל הוא צודק. זו אחת התקלות המשמחות שנתקלתי בהן.

סביב שולחן השבת

- יהודה רוצה ללמוד בעתיד עם ילדיו את מה שהוא לומד היום עם אביו. מה הייתם רוצים להעביר הלאה מתוך הדברים שקיבלתם במשפחה או בבית הספר?
- אילו הייתם כותבים ל"אור מישראל" כמו יהודה, מה הייתם רוצים לספר לילדים שקוראים את העלון?
- הטכנאי מכנה את הקשיים שבבנייה "חבלי לידה". כיצד ההסתכלות הזאת יכולה לעזור להתמודד עם אי־נוחות? האם יש לה גם גבולות?
- שני הכותבים משתפים במפגש יומיומי שקיבל עבורם משמעות. מה הופך חוויה אישית לסיפור שיכול לעניין ולגעת גם באנשים אחרים?

לתגובות: office@sivanrahavmeir.com
ליצירת קשר עם המחלקה לחינוך: Morim@wzo.org.il